

Aan de leden van de Raad en fractiemedewerkers
Beantwoording vragen van de fracties van de SP.

Van: SP-Hilversum
Aan: College van B&W en raadsleden
C.c.: Regiogemeenten in het Gooi, Dhr J. Gortworst (federatie opvang),
dhr R Joosten (RIBW), Mw J. Vader (Blijfgroep)
Datum: 6 september 2013
Betreft: algemene crisis-, maatschappelijke en vrouwenopvang Hilversum

Geacht college,

De SP maakt zich al jaren lang sterk voor fatsoenlijke algemene crisis-, maatschappelijke en vrouwenopvang in Hilversum en de regio. Telkenmale weer dringen wij er bij het college op aan, samen met de regiogemeenten, om voldoende regionale opvang te realiseren. Dit omdat dak- en thuisloosheid of anderszins maatschappelijke opvang ook in onze regio nodig is. Wij lijken te zien dat de opvangcapaciteit te kort schiet en onvoldoende aansluit bij wat nodig is. Daarnaast denken wij dat beleidsmatig een aantal zaken opnieuw bezien moeten worden. De onlangs verschenen monitor Stedelijk Kompas 2012 alsook de uitkomsten van een onderzoek naar regionale en landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang (trimbos instituut) bevestigen dat er nog het één en ander moet verbeteren. Staatsecretaris van Rijn is maar gematigd positief en over enkele zaken nog zeker niet tevreden. De opdracht is duidelijk. Regel het beter!

Algemeen

1. Heeft het college (en andere regiogemeenten) kennis genomen van de monitor stedelijk kompas 2012, het onderzoek naar regiobinding en de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang en de bijbehorende kamerbrief van 2 september 2013 (kenmerk 107029-DMO)?
2. Wordt over deze rapporten met andere regiogemeenten gesproken?
 - a. Wat is de gezamenlijke mening van de regio gemeenten?
 - b. Zien de regiogemeenten naar aanleiding van het rapport aanleiding om iets te veranderen?
3. Beschikt de gemeente over de uitkomsten van de mystery guest bezoeken aan opvang plaatsen in Hilversum?
 - a. Zo ja wat zijn de bevindingen en kunnen wij die ontvangen?

Zwerfjongeren

1. Tot welke leeftijd wordt gesproken van een zwerfjongere?
2. Kan het college aangeven hoeveel zwerfjongeren er op dit moment zijn?
3. Als de jongeren er zijn zitten die dan allemaal in een ondersteuningstraject?
4. Maken de gemeenten gebruik van het ondersteuningsprogramma van het ministerie?
 - a. Zo nee, waarom niet?
5. Met betrekking tot de inkomenspositie van zwerfjongeren. Hebben de gemeenten beleid met betrekking tot het maken van uitzonderingen voor eventuele eigen bijdragen?
 - a. Zo nee, waarom niet?

Gezinnen in de opvang

De meeste gemeenten signaleren dat het aantal gezinnen met kinderen in de opvang toeneemt. De federatie opvang signaleert dat er (nog) onvoldoende voorzieningen zijn gerealiseerd om gezinnen op te vangen. Dit lijkt in Hilversum e.o. ook het geval te zijn. De informatie van de SP is dat er ook bij ons gezinnen geweigerd worden.

1. Erkent het college dat er meer gezinnen dakloos worden?
2. Erkent het college dat er gezinnen aan de deur van de opvang geweigerd worden?
 - a. Om hoeveel gezinnen gaat dit?
3. Welke maatregelen gaat het college nemen om te zorgen dat weigeren aan de deur niet meer gebeurt en dat er voor gezinnen een passende crisisopvang gerealiseerd wordt?
4. Erkent het college dat er mogelijk te weinig passende opvang is voor gezinnen met kinderen?
5. Hebben de gemeenten specifiek beleid (in samenspraak met partners) voor dakloze gezinnen met kinderen? Dit met betrekking tot de crisisopvang, doorstroom en preventieve woonbegeleiding/nazorg

Daklozenprofielen

1. Heeft het college kennisgenomen van het rapport daklozen profielen in de vier grote steden?
2. Heeft het college voldoende zicht op de profielen van Hilversumse/Gooise daklozen?
 - a. Kan het college de raad hierover informeren?
 - b. Hoeveel dak- en thuislozen zijn er op dit moment in de regio?
3. Sluit de dienstverlening aan dak- en thuislozen aan op die profielen?
4. Uit onderzoek van het ministerie blijkt dat bij ca 29% van de dak-en thuislozen het vermoeden van een licht verstandelijke beperking bestaat. Kan dit in Hilversum e.o. ook het geval zijn?
 - a. Is het college bereid dit nader te onderzoeken en zo nodig de dienstverlening aan te passen?

Landelijke toegankelijkheid van de opvang

Uit onderzoek van het Trimbos instituut blijkt dat de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijk opvang in de huidige praktijk niet voor alle rechthebbende dakloze aanvragers gewaarborgd is. Ook over de Hilversumse opvang horen wij dat er mensen geweigerd worden en dat de regiobinding strikt wordt gehandhaafd. Dit is in strijd met de wettelijke eisen.

1. Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van te weinig capaciteit?
2. Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van regiobinding?
3. Welke richtlijnen hanteren de instellingen met betrekking tot de regiobinding?

4. Is er een adequaat registratie systeem om te registreren hoeveel mensen waarom afgewezen worden?
5. Weet het college hoeveel mensen er afgewezen zijn in 2012 en 2013?
6. Kan de raad een overzicht krijgen van het aantal geweigerde daklozen/gezinnen?
7. Kan het college de afwijzingsvoorschriften/protocol overleggen op basis waarvan de instellingen mensen weigeren?

8. Zijn de gemeenten in samenspraak met de instellingen bereid om de afspraken te evalueren en zo nodig aan te passen?
9. Op welke wijze kunnen de instellingen aantonen dat zij voldaan hebben aan de warme overdrachtplicht als zij iemand niet opnemen?
10. Wordt geregistreerd waar de afgewezen personen wel heen gaan?
11. Gaan de gemeenten de gemaakte afspraken in de handreiking landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang opnemen in een convenant? (Zie aanbeveling kamerbrief pagina 6 2^e alinea.)

Niet rechthebbenden

1. Hoeveel mensen die geen recht hebben op opvang zijn er naar schatting in onze regio?
2. Wat voor mensen zijn dit?
3. Welke maatregelen neemt het college om deze mensen wel op te vangen dan wel te begeleiden?

Claimwoningen

Als mensen opgevangen worden in de crisisopvang moeten ze na enige tijd ergens heen.

Dit kan zijn naar een zelfstandige of (deels) begeleide woonomgeving. Maar dan moeten die plekken er wel zijn! De claimwoningen die instellingen hadden zijn begin 2013 terug genomen omdat deze onvoldoende gebruikt zouden worden. Uitwisselen van claimwoningen werd volgens onze informatie door de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie niet toegestaan.

1. Klopt het dat de claimwoningen aan instellingen zijn toegewezen en niet uitwisselbaar zijn?
2. Klopt het dat de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie de instellingen verboden heeft claimwoningen uit te ruilen?
3. Er zijn instellingen die aangeven dat ze meer claimwoningen nodig hebben (bijvoorbeeld de Vluchtheuvel) Is het college bereid om meer claimwoningen ter beschikking te stellen aan instellingen?

25 dagen regeling

In onze regio wordt voor de nachtopvang gebruik gemaakt van een 25 dagen regeling. Dak-en thuislozen mogen 25 dagen per maand in overnachten en moeten de rest van de maand iets anders regelen. Gezien het feit dat er in de regio maar één nachtopvang is en regiobinding, betekent dit dat we mensen dus bewust dwingen om elders te slapen. Bijvoorbeeld op straat.

1. Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van de 25 dagen regeling?
2. Vind de gemeenten dit de wenselijke en menselijke situatie?
3. Hebben de gemeenten getoetst of deze maatregel juridisch mag? Zo ja kunnen wij hierover informatie krijgen?

4. Er zijn mensen die geschorst zijn, zij mogen geen gebruik maken van de opvang.
 - a. Weten de gemeenten hoeveel mensen dit zijn?
 - b. Weten de gemeenten welke regels er gehanteerd worden voor het schorsen van mensen?
 - c. Als mensen geschorst zijn moet de instelling dan nog wel zorgen voor een warme overdracht? Hoe wordt dit gerealiseerd? Zijn er mensen met een levenslange schorsing? Weet de instelling/gemeente waar deze mensen dan verblijven?

Vrouwenopvang

Sinds de Gooise vrouwenopvang opgeheven is, is er beperkt vrouwenopvang geregeld. Dit wordt nu gedaan door de Blijf Groep.

1. Kan de wethouder de raad informeren over de dienstverlening die de gemeenten inkopen bij de Blijf Groep?
 - a. Welke dienstverlening wordt ingekocht?
 - b. Is dit afdoende om te voldoen aan wettelijke eisen?
 - c. Er is een aanzienlijk (geoormerkt) bedrag gemoeid met de vrouwenopvang. Zowel de Blijf Groep als de Vluchtheuvel vangen vrouwen op. Worden de gelden voor de vrouwenopvang verdeeld over beide instellingen?
2. Wij horen dat in de Vluchtheuvel medewerkers op avonden alleen staan. Gezien de doelgroep en de werkzaamheden die zij moeten doen vragen wij ons af of dit een wenselijk situatie is.
 - a. Erkend de wethouder dat in je eentje op een groep van 16 complexe zorgvragers staan wellicht onverantwoord is en ten koste van de dienstverlening aan zorgvragers gaat?
 - b. Is de wethouder bereid om hierover met de instelling in gesprek te gaan en de raad te laten weten wat de uitkomsten van dit gesprek zijn? Zo ja, wanneer denkt de wethouder dit te doen?

Wellicht is het een goed idee om de voortgang van ons nieuwe beleid maatschappelijke opvang en mogelijke overwegingen om daar iets in aan te passen in een informatiebijeenkomst nader toe te lichten. Want in het beleidsplan staan namelijk een aantal deadlines in oktober/november 2013 en per 1 januari 2014 en wij zijn benieuwd hoe het er mee staat.

Het lijkt ons goed om die bijeenkomst in oktober te plannen als de antwoorden op deze artikel 41 vragen binnen zijn. Bij die bijeenkomst zijn dan uit te nodigen: wethouders en raadsleden van Hilversum en de regio, vertegenwoordigers van de RIBW (crisis en maatschappelijke opvang), een vertegenwoordiging van de Blijf groep inzake de stand van zaken rondom de vrouwenopvang. En de gemeentelijk en gewestelijk verantwoordelijk ambtenaren.

Met vriendelijke groet
Fractie SP Hilversum
Bianca Verweij
Joep Meddens
Peter van de Weerd
Pierre van Rooden

Antwoorden van het college van burgemeester en wethouders d.d. 1 oktober 2013.

De gemeenteraad heeft begin dit jaar het Beleidsplan maatschappelijke zorg Gooi en Vechtstreek 2013 t/m 2015 (hierna: beleidsplan MZ) vastgesteld waarin het beleid met doelstellingen is geformuleerd met betrekking tot de maatschappelijke zorg. De verschillende aandachtspunten in de door de SP-fractie aangehaalde thema's zijn als verbeteracties opgenomen in het beleidsplan. Samen met de partijen in het veld wordt hier aan gewerkt.

Algemeen

- 1. Heeft het college (en andere regiogemeenten) kennis genomen van de monitor stedelijk kompas 2012, het onderzoek naar regiobinding en de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang en de bijbehorende kamerbrief van 2 september 2013 (kenmerk 107029-DMO)?**

Deze rapportages zijn recent verschenen. Wij zijn nog niet in de gelegenheid geweest deze te beoordelen. Na bestudering gaan wij bekijken of de bevindingen meegenomen worden in de uitvoering van het beleidsplan MZ.

- 2. Wordt over deze rapporten met andere regiogemeenten gesproken?**

- a. Wat is de gezamenlijke mening van de regio gemeenten?**
- b. Zien de regiogemeenten naar aanleiding van het rapport aanleiding om iets te veranderen?**

Gemeente Hilversum stemt, als centrumgemeente, regelmatig met de regiogemeenten af op het terrein van Maatschappelijke Zorg. Ook deze rapporten zullen in onze gesprekscyclus worden betrokken.

- 3. Beschikt de gemeente over de uitkomsten van de mystery guest bezoeken aan opvang plaatsen in Hilversum?**

- a. Zo ja wat zijn de bevindingen en kunnen wij die ontvangen?**

Gemeente Hilversum heeft de uitkomsten van het mystery guest onderzoek opgevraagd. Het is nog niet duidelijk of en wanneer wij deze ontvangen.

Zwerfjongeren

- 1. Tot welke leeftijd wordt gesproken van een zwerfjongere?**

23 jaar

- 2. Kan het college aangeven hoeveel zwerfjongeren er op dit moment zijn?**

Een ruwe schatting is, dat er ongeveer 25 tot 30 zwerfjongeren in de regio verblijven.

Zwerfjongeren maken nauwelijks gebruik van opvangmogelijkheden in de regio en veroorzaken ook nauwelijks overlast waardoor zij minder zichtbaar zijn voor de hulpverlening.

- 3. Als de jongeren er zijn zitten die dan allemaal in een ondersteuningstraject?**

Voor de jongeren die open staan voor hulpverlening zijn voldoende mogelijkheden.

- 4. Maken de gemeenten gebruik van het ondersteuningsprogramma van het ministerie?**

- a. Zo nee, waarom niet?**

Vijf jaar geleden heeft de Vluchtheuvel deelgenomen aan het project Kamers met Kansen (zie: www.kamersmetkansen.nl). Dit is project waarin jongeren van 18 tot 25 jaar ondersteund kunnen worden in het zoeken naar werk of een opleiding en bij het wonen.

De subsidie hiervoor is stopgezet.

Op dit moment wordt geen gebruik gemaakt van het ondersteuningsprogramma. Voorkeur is gegeven aan het uitvoeren van de speerpunten in het beleidsplan MZ.5.

Met betrekking tot de inkomenspositie van zwerfjongeren. Hebben de gemeenten beleid met betrekking tot het maken van uitzonderingen voor eventuele eigen bijdragen?

- a. Zo nee, waarom niet?**

Zwerfjongeren kunnen gebruik maken van dezelfde voorzieningen als iedere inwoner van Hilversum met een bijstandsinkomen. Specifiek gaat het hierbij om deelname aan de collectiviteitsverzekering van Agis. Aanvullend kan € 11,30 per maand als tegemoetkoming in de kosten voor de verzekeringspremie worden vergoed. Ook zijn er mogelijkheden voor bijzondere bijstand voor specifieke zorgkosten indien hiervoor een indicatie bestaat. Dit wordt individueel beoordeeld.

Gezinnen in de opvang

De meeste gemeenten signaleren dat het aantal gezinnen met kinderen in de opvang toeneemt. De federatie opvang signaleert dat er (nog) onvoldoende voorzieningen zijn gerealiseerd om gezinnen op te vangen. Dit lijkt in Hilversum e.o. ook het geval te zijn. De informatie van de SP is dat er ook bij ons gezinnen geweigerd worden.

1. **Erkent het college dat er meer gezinnen dakloos worden?**
Landelijk is de laatste jaren een toename zichtbaar van gezinnen die dakloos worden. De crisis speelt hierin een belangrijke rol. Ook signaleren de opvangorganisaties dat zij vaker ondersteuningsvragen krijgen van gezinnen uit de 'middenklasse'.
2. **Erkent het college dat er gezinnen aan de deur van de opvang geweigerd worden?**
 - a. **Om hoeveel gezinnen gaat dit?**
Voor gezinnen uit de Gooi- en Vechtstreek wordt altijd een oplossing gevonden als zij open staan voor hulpverlening. Gezinnen buiten de regio worden over het algemeen niet opgevangen omdat de kansen op succesvolle ondersteuning minder groot zijn. Zeker voor gezinnen geldt, dat duurzame huisvesting een grotere kans van slagen heeft als dit in de eigen omgeving gebeurt (kans op een huurwoning, school van kinderen, sociale netwerken, enz.). Voor aanvragen van gezinnen buiten de regio wordt in een landelijk computersysteem gekeken naar beschikbare plekken.
Vanuit het hele land worden aanvragen gedaan voor verblijf in de crisisopvang. Iedereen die zich meldt bij de crisisopvang wordt geregistreerd. In verband met vakantie kunnen wij de gegevens pas na 1 oktober opvragen bij de Vluchtheuvel. Indien gewenst kunnen wij deze nasturen.
3. **Welke maatregelen gaat het college nemen om te zorgen dat weigeren aan de deur niet meer gebeurd en dat er voor gezinnen een passende crisisopvang gerealiseerd wordt?**
Wij zijn vooralsnog niet voornemens maatregelen te nemen. Zodra omstandigheden wijzigen kan dat leiden tot beleidsverandering.
4. **Erkent het college dat er mogelijk te weinig passende opvang is voor gezinnen met kinderen?**
Landelijk lijkt er inderdaad te weinig opvang te zijn. Op regionale schaal lukt het steeds om gezinnen die openstaan voor hulpverlening onderdak te bieden. De crisisopvang van het RIBW heeft 16 plekken ter beschikking dit altijd vol zijn of snel opgevuld worden wanneer er een plek vrijkomt. Zoals in het beleidsplan MZ al is geconstateerd lijkt de capaciteit van de verschillende opvangvoorzieningen op dit moment toereikend. (pagina 17).
5. **Hebben de gemeenten specifiek beleid (in samenspraak met partners) voor dakloze gezinnen met kinderen? Dit met betrekking tot de crisisopvang, doorstroom en preventieve woonbegeleiding/nazorg.**
In het beleidsplan Maatschappelijke Zorg zijn de doelstellingen geformuleerd voor alle profielen daklozen, ook voor (dreigende) dakloze gezinnen. Onze partners voor de maatschappelijke opvang proberen zoveel mogelijk oplossingen af te stemmen op de specifieke situatie van belanghebbenden.

Daklozenprofielen

1. **Heeft het college kennisgenomen van het rapport daklozen profielen in de vier grote steden?**
Deze rapportages zijn recent verschenen en worden bestudeerd.
2. **Heeft het college voldoende zicht op de profielen van Hilversumse/Gooise daklozen?**
 1. **Kan het college de raad hierover informeren?**
 2. **Hoeveel dak- en thuislozen zijn er op dit moment in de regio?**
De groep daklozen is behoorlijk dynamisch. Door detentie, (vrijwillige en gedwongen) opnames en plotseling verhuizen neemt het aantal daklozen af en toe. Ook verschijnen er nieuwe personen bij de opvang. Gelukkig zijn er ook regelmatige positieve verhalen en vinden daklozen huisvesting. Een voorbeeld hiervan is het project Keerpunt waar in 12 maanden tijd zeven daklozen gehuisvest zijn.
Momenteel verblijven ongeveer 20 tot 25 daklozen in de regio. Zeven daarvan behoren tot de groep waarvan zorgaanbieders inschatten dat zij niet openstaan voor hulpverlening. Van vijf daklozen verwachten de zorgaanbieders dat zij mee gaan werken aan het project Keerpunt. Daarnaast zijn er nog ca 10 daklozen met minder ernstige problemen.

De groep daklozen in de regio is bekend bij de verschillende hulpverleningsinstanties (Cocon, GGZCentraal) en de profielen zijn bekend. Voor zover wij nu kunnen inschatten zijn de kenmerken zoals genoemd in de Cohortstudie ook voor de daklozen (vooral voor de zeven die niet open staan voor hulpverlening) in de regio van toepassing.

3. **Sluit de dienstverlening aan dak- en thuislozen aan op die profielen?**
Voor de zeven daklozen die niet openstaan voor hulpverlening ontwikkelt gemeente Hilversum momenteel samen met de zorgaanbieders een harde en humane aanpak. Voor de overige daklozen geldt dat de dienstverlening aansluit op hun behoeften. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het succes van het project `Keerpunt`. Instellingen leveren zoveel mogelijk maatwerkoplossingen.
4. **Uit onderzoek van het ministerie blijkt dat bij ca 29% van de dak-en thuislozen het vermoeden van een licht verstandelijke beperking bestaat. Kan dit in Hilversum e.o. ook het geval zijn?**
 - a. **Is het college bereid dit nader te onderzoeken en zo nodig de dienstverlening aan te passen?**
De hulpverlening richt zich met name op de forse psychiatrische en verslavingsproblemen van deze groep. De professionals van het ACT-team hebben het vermoeden, dat meerdere personen licht verstandelijke beperkt (LVB) zijn. Onderzoek hiernaar wordt bemoeilijkt door de psychiatrische problematiek en verslavingsproblematiek. Daarnaast is de doelgroep nauwelijks bereid is zich te laten onderzoeken. Daar waar LVB problematiek wordt geconstateerd, wordt de hulpverlening hierop zoveel mogelijk afgestemd.

Landelijke toegankelijkheid van de opvang

Uit onderzoek van het Trimbos instituut blijkt dat de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijk opvang in de huidige praktijk niet voor alle rechthebbende dakloze aanvragers gewaarborgd is. Ook over de Hilversumse opvang horen wij dat er mensen geweigerd worden en dat de regiobinding strikt wordt gehandhaafd. Dit is in strijd met de wettelijke eisen.

1. **Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van te weinig capaciteit?**
Ja, dat gebeurt.
2. **Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van regiobinding?**
Uitgangspunt is de landelijke toelating tot crisisopvang. De crisisopvang richt zich op trajecten met succesvolle hulpverlening. Een stevige binding met de regio is normaal gesproken een van de voorwaarden voor een duurzame oplossing.
In het beleidsplan MZ staat hierover het volgende vermeld: ` In 2010 hebben de gemeenten in Gooi en Vechtstreek besloten om in de maatschappelijke opvang (met uitzondering van de vrouwenopvang) te gaan werken met het uitgangspunt van regiobinding.`
Om de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang te garanderen, is tussen de centrumgemeenten afgesproken dat iedereen uit de doelgroep zich in elke gemeente kan aanmelden voor maatschappelijke opvang. De centrumgemeente van aanmelding verzorgt indien nodig de eerste opvang en bepaalt vervolgens na overleg met de persoon in welke plaats een individueel traject het meest kansrijk is. Deze gemeente verzorgt de verdere maatschappelijke opvang.`(pagina 13).
3. **Welke richtlijnen hanteren de instellingen met betrekking tot de regiobinding?**
Instellingen beoordelen per geval of het traject na de crisisopvang in de regio succesvol vormgegeven kan worden. Het vinden van een woning en ondersteuning van een sociaal netwerk zijn ondermeer criteria waarnaar gekeken wordt. Re-integratie na de crisissituatie is daarom beter en sneller in de regio waar mensen vandaan komen.
4. **Is er een adequaat registratie systeem om te registreren hoeveel mensen waarom afgewezen worden?**
Instellingen voor opvang registreren alle aanmeldingen en weten welke mensen worden opgevangen. Er wordt niet bijgehouden waarom mensen worden afgewezen voor opvang in de regio. Deze registratie zou de werkdruk verhogen en in de praktijk weinig informatie opleveren. Dit biedt de crisisopvang de mogelijkheid de focus te leggen op succesvolle hulpverlening.

5. **Weet het college hoeveel mensen er afgewezen zijn in 2012 en 2013?**
 In het beleidsplan MZ zijn overzichten opgenomen van het aantal personen naar opvangsoort, de instroom en de uitstroom (zie pagina's 14 e.v.). In het kader van het beleidsplan zijn analyses gemaakt en door uw raad verbeteringen vastgesteld waaraan wij op dit moment werken. Wij kunnen bij de instellingen het aantal aangemelde personen opvragen en vervolgens het aantal afgewezen personen filteren.
 Omdat de redenen van afwijzing alsmede de doorwijzing naar andere regio's niet wordt geregistreerd kunnen de cijfers over het aantal afgewezen daklozen/gezinnen in deze regio een vertekend beeld opleveren. Immers wanneer mensen niet in de regio worden opgevangen betekent dit niet, dat zij geen adequate hulpverlening elders hebben ontvangen of op een andere manier zijn opgevangen, bijvoorbeeld binnen het eigen netwerk.
6. **Kan de raad een overzicht krijgen van het aantal geweigerde daklozen/gezinnen?**
 Zie antwoord op vraag 5.
7. **Kan het college de afwijzingsvoorschriften/protocol overleggen op basis waarvan de instellingen mensen weigeren?**
 Het is niet gebruikelijk om deze openbaar te maken. Protocollen maken onderdeel uit van de HKZ certificering van de instellingen en maakt onderdeel uit van de bedrijfsvoering van instellingen. Wij kunnen u deze vertrouwelijk ter inzage aanbieden.
8. **Zijn de gemeenten in samenspraak met de instellingen bereid om de afspraken te evalueren en zo nodig aan te passen?**
 Wij staan er altijd open voor om op basis van nieuwe ontwikkelingen met onze partners nieuw beleid te ontwikkelen. Samen met de instellingen geven wij uitvoering aan het beleidsplan MZ waarin concrete (kwaliteits)verbeteringen door uw raad zijn vastgesteld.
9. **Op welke wijze kunnen de instellingen aantonen dat zij voldaan hebben aan de warme overdrachtsplicht als zij iemand niet opnemen?**
 Instellingen zijn HKZ gecertificeerd, specifiek voor Maatschappelijke Opvang. Werkwijzen zijn geprotocolleerd. Samen met de instellingen wordt gewerkt aan het verbeteren van processen in het kader van het beleidsplan MZ.
10. **Wordt geregistreerd waar de afgewezen personen wel heen gaan?**
 Dit wordt niet geregistreerd.
11. **Gaan de gemeenten de gemaakte afspraken in de handreiking landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang opnemen in een convenant? (Zie aanbeveling kamerbrief pagina 6 2^e alinea.)**
 Wij hebben de rapportage recent ontvangen en oriënteren ons op de acties die daar uit voort komen. Na bestudering gaan wij bekijken of de bevindingen meegenomen moeten worden in de uitvoering van het beleidsplan MZ.

Niet rechthebbenden

1. **Hoeveel mensen die geen recht hebben op opvang zijn er naar schatting in onze regio?**
 Wij hebben geen zicht op de omvang van deze groep. Bekend is, dat in ieder geval 1 persoon geen recht heeft op opvang omdat hij illegaal in Nederland verblijft. Deze persoon krijgt wel de nodige zorg en onderdak als het echt moet (b.v. bij extreme weersomstandigheden). Daarnaast is bekend dat in de regio 4 personen verblijven die geen regiobinding hebben. Deze melden zich echter niet bij de opvang.
2. **Wat voor mensen zijn dit?**
 Zie vraag 1.
3. **Welke maatregelen neemt het college om deze mensen wel op te vangen dan wel te begeleiden?**
 Vooralsnog nemen we geen maatregelen om hier beleid op te vormen. Op humane gronden kan indien nodig beperkt praktische ondersteuning aangeboden worden. In het beleidsplan MZ heeft de raad kaders vastgesteld waarbinnen de maatschappelijke opvang gerealiseerd en ontwikkeld moet worden. Hierin is niet specifiek aandacht besteed aan de opvang van niet rechthebbenden.

Claimwoningen

Als mensen opgevangen worden in de crisisopvang moeten ze na enige tijd ergens heen.

Dit kan zijn naar een zelfstandige of (deels) begeleide woonomgeving. Maar dan moeten die plekken er wel zijn! De claimwoningen die instellingen hadden zijn begin 2013 terug genomen omdat deze onvoldoende gebruikt zouden worden. Uitwisselen van claimwoningen werd volgens onze informatie door de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie niet toegestaan.

1. **Klopt het dat de claimwoningen aan instellingen zijn toegewezen en niet uitwisselbaar zijn?**

Ja, dat klopt. Claims worden uitgegeven per instelling per jaar.

2. **Klopt het dat de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie de instellingen verboden heeft claimwoningen uit te ruilen?**

In de regionale huisvestingsverordening is vastgelegd dat de urgentieregeling wordt uitgevoerd door de regionale urgentiecommissie (daarin ondersteund door het regionale urgentiebureau).

De claimregeling voorziet niet in uitwisseling (zie antwoord op vorige vraag).

Maatschappelijke instellingen hebben voor zover bekend bij het urgentiebureau nooit om onderlinge uitwisseling van claims gevraagd. Een voorstel tot gezamenlijke toekenning van 4 extra claims, onderling te verdelen, is door de instellingen afgewezen.

3. **Er zijn instellingen die aangeven dat ze meer claimwoningen nodig hebben (bijvoorbeeld de Vluchtheuvel) Is het college bereid om meer claimwoningen ter beschikking te stellen aan instellingen?**

Uit het onderzoek naar doorstroming uit de maatschappelijke opvang, zoals gedaan in het kader van de evaluatie woonruimteverdeling (n.a.v. een motie van de SP bij vaststelling van de huisvestingsverordening 2011) en behandeld in de Commissie Ruimte van 28 augustus j.l. blijkt dat:

1. Er sprake is van onderbenutting door maatschappelijke instellingen van reguliere mogelijkheden voor hun cliënten om uit te stromen. Van alle mensen in de maatschappelijk opvang in 2012 stond slechts 10% ingeschreven in WoningNet. De rest maakte dus geen gebruik van de mogelijkheid een sociale huurwoning te verkrijgen via wachttijd, urgentie of spoedzoekregeling;
2. Er sprake is van onderbenutting van het inzetten van claims door alle maatschappelijke instellingen met uitzondering van het RIBW
3. Er geen zicht is op de vraag of claims efficiënt worden ingezet - in relatie tot het gestelde onder 1.
4. Er geen animo is onder instellingen gebruik te maken van elkaars claim, m.u.v. de afspraak over inzet van claims t.b.v. het project Keerpunt.

In het beleidsplan MZ is als speerpunt het `doorstroom verbeteren` geformuleerd. Eenmaal ingestroomd moeten mensen snel de passende begeleiding en ondersteuning krijgen om snel weer uit te stromen. Dit begint met het oplossen van het woonprobleem en het realiseren van woon- en begeleidingsvormen die een logische vervolgstap zijn op de maatschappelijke opvang. Samen met de betrokken partijen zijn wij bezig dit speerpunt uit te werken tot een sluitende aanpak onder andere voor het verkrijgen van adequate huisvesting.

25 dagen regeling

In onze regio wordt voor de nachtopvang gebruik gemaakt van een 25 dagen regeling. Dak-en thuislozen mogen 25 dagen per maand in overnachten en moeten de rest van de maand iets anders regelen. Gezien het feit dat er in de regio maar één nachtopvang is en regiobinding, betekent dit dat we mensen dus bewust dwingen om elders te slapen. Bijvoorbeeld op straat.

1. **Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van de 25 dagen regeling?**

Ja, dat gebeurt. Dit betreft mensen die niet mee willen werken aan een duurzame oplossing en de opvang zien als een goedkope vorm van onderdak. Wanneer mensen wel mee willen werken kan worden afgeweken van de 25 dagen regeling wanneer dit nodig is bijvoorbeeld ter overbrugging naar een woning.

2. **Vinden de gemeenten dit de wenselijke en menselijke situatie?**

Het is niet gewenst om passanten een vaste plek te geven binnen de opvang. Dat zou iedere prikkel wegnemen om de eigen situatie te verbeteren. Tegelijkertijd zou de opvang vastlopen omdat een vaste groep bewoners ontstaat en er geen flexibiliteit meer is om nieuwe passanten op te vangen.

3. **Hebben de gemeenten getoetst of deze maatregel juridisch mag? Zo ja kunnen wij hierover informatie krijgen?**

De Wmo geeft geen richtlijnen of voorwaarden waaruit zou kunnen blijken, dat het stellen van een maximale tijdsduur door instellingen die door de centrumgemeenten worden gefinancierd in strijd is met de wet.

4. **Er zijn mensen die geschorst zijn, zij mogen geen gebruik maken van de opvang.**

a. **Weten de gemeenten hoeveel mensen dit zijn?**

Er zijn momenteel 17 personen geschorst in de Cocon.

b. **Weten de gemeenten welke regels er gehanteerd worden voor het schorsen van mensen?**

Ja, wij zijn op de hoogte van de schorsingsregels. Deze zijn geprotocolleerd. De schorsingsregels hebben betrekking op gedrag zoals het houden aan de huisregels en overlast in de buurt van de opvang. Per incident wordt de ernst en de duur van de schorsing bepaald door de instelling.

c. **Als mensen geschorst zijn moet de instelling dan nog wel zorgen voor een warme overdracht? Hoe wordt dit gerealiseerd? Zijn er mensen met een levenslange schorsing? Weet de instelling/gemeente waar deze mensen dan verblijven?**

Er bestaat intensief contact tussen de Cocon en de verschillende zorgaanbieders over de geschorsten. Voor één persoon geldt dat hij langdurig geschorst is.

Vrouwenopvang

Sinds de Gooise vrouwenopvang opgeheven is, is er beperkt vrouwenopvang geregeld. Dit wordt nu gedaan door de Blijf Groep.

1. **Kan de wethouder de raad informeren over de dienstverlening die de gemeenten inkopen bij de Blijf Groep?**

a. **Welke dienstverlening wordt ingekocht?**

Het betreft een subsidierelatie. De vrouwenopvang is gebaseerd op de Oranje Huis aanpak en richt zich op noodopvang, crisisopvang, begeleiding wonen en ambulante ondersteuning. Hierbij heeft de Blijf Groep aangegeven in 2013 één noodbed, twee crisisplaatsen en zes plaatsen begeleid wonen te realiseren. Beschikbaarheid wordt samen met andere regio's ingekocht zodat vrouwen, indien om veiligheidsredenen noodzakelijk, ook in andere regio's kunnen worden ondergebracht. De verwachting is dat er minder plekken begeleid wonen worden gerealiseerd en tegelijkertijd extra ambulant aanbod wordt ontwikkeld.

Vrouwenopvang is één van de speerpunten in het beleidsplan MZ.

b. **Is dit afdoende om te voldoen aan wettelijke eisen?**

Ja, dat is voldoende.

c. **Er is een aanzienlijk (geoormerkt) bedrag gemoeid met de vrouwenopvang. Zowel de Blijf Groep als de Vluchtheuvel vangen vrouwen op. Worden de gelden voor de vrouwenopvang verdeeld over beide instellingen?**

De decentralisatie-uitkering die gemeente Hilversum ontvangt wordt ingezet om het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld en het aanbod van de Blijf Groep te financieren.

2. **Wij horen dat in de Vluchtheuvel medewerkers op avonden alleen staan. Gezien de doelgroep en de werkzaamheden die zij moeten doen vragen wij ons af of dit een wenselijk situatie is.**

a. **Erkend de wethouder dat in je eentje op een groep van 16 complexe zorgvragers staan wellicht onverantwoord is en ten koste van de dienstverlening aan zorgvragers gaat?**

Recent heeft RIBW Gooi en Vechtstreek aangegeven dat er vanwege de eerdere bezuiniging structureel minder diensten gedraaid kunnen worden. Het college zal binnenkort een formeel besluit nemen over de uitbreiding van de subsidie.

b. **Is de wethouder bereid om hierover met de instelling in gesprek te gaan en de raad te laten weten wat de uitkomsten van dit gesprek zijn? Zo ja, wanneer denkt de wethouder dit te doen?**

Dit is reeds gebeurd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders voornoemd

De secretaris

de burgemeester

I.C. de Vries

P.I. Broertjes

Aan de leden van de Raad en fractiemedewerkers
Beantwoording vragen van de fracties van de SP.

Van: SP-Hilversum
Aan: College van B&W en raadsleden
C.c.: Regiogemeenten in het Gooi, Dhr J. Gortworst (federatie opvang),
dhr R Joosten (RIBW), Mw J. Vader (Blijfgroep)
Datum: 6 september 2013
Betreft: algemene crisis-, maatschappelijke en vrouwenopvang Hilversum

Geacht college,

De SP maakt zich al jaren lang sterk voor fatsoenlijke algemene crisis-, maatschappelijke en vrouwenopvang in Hilversum en de regio. Telkenmale weer dringen wij er bij het college op aan, samen met de regiogemeenten, om voldoende regionale opvang te realiseren. Dit omdat dak- en thuisloosheid of anderszins maatschappelijke opvang ook in onze regio nodig is. Wij lijken te zien dat de opvangcapaciteit te kort schiet en onvoldoende aansluit bij wat nodig is. Daarnaast denken wij dat beleidsmatig een aantal zaken opnieuw bezien moeten worden. De onlangs verschenen monitor Stedelijk Kompas 2012 alsook de uitkomsten van een onderzoek naar regionale en landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang (trimbos instituut) bevestigen dat er nog het één en ander moet verbeteren. Staatsecretaris van Rijn is maar gematigd positief en over enkele zaken nog zeker niet tevreden. De opdracht is duidelijk. Regel het beter!

Algemeen

1. Heeft het college (en andere regiogemeenten) kennis genomen van de monitor stedelijk kompas 2012, het onderzoek naar regiobinding en de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang en de bijbehorende kamerbrief van 2 september 2013 (kenmerk 107029-DMO)?
2. Wordt over deze rapporten met andere regiogemeenten gesproken?
 - a. Wat is de gezamenlijke mening van de regio gemeenten?
 - b. Zien de regiogemeenten naar aanleiding van het rapport aanleiding om iets te veranderen?
3. Beschikt de gemeente over de uitkomsten van de mystery guest bezoeken aan opvang plaatsen in Hilversum?
 - a. Zo ja wat zijn de bevindingen en kunnen wij die ontvangen?

Zwerfjongeren

1. Tot welke leeftijd wordt gesproken van een zwerfjongere?
2. Kan het college aangeven hoeveel zwerfjongeren er op dit moment zijn?
3. Als de jongeren er zijn zitten die dan allemaal in een ondersteuningstraject?
4. Maken de gemeenten gebruik van het ondersteuningsprogramma van het ministerie?
 - a. Zo nee, waarom niet?
5. Met betrekking tot de inkomenspositie van zwerfjongeren. Hebben de gemeenten beleid met betrekking tot het maken van uitzonderingen voor eventuele eigen bijdragen?
 - a. Zo nee, waarom niet?

Gezinnen in de opvang

De meeste gemeenten signaleren dat het aantal gezinnen met kinderen in de opvang toeneemt. De federatie opvang signaleert dat er (nog) onvoldoende voorzieningen zijn gerealiseerd om gezinnen op te vangen. Dit lijkt in Hilversum e.o. ook het geval te zijn. De informatie van de SP is dat er ook bij ons gezinnen geweigerd worden.

1. Erkent het college dat er meer gezinnen dakloos worden?
2. Erkent het college dat er gezinnen aan de deur van de opvang geweigerd worden?
 - a. Om hoeveel gezinnen gaat dit?
3. Welke maatregelen gaat het college nemen om te zorgen dat weigeren aan de deur niet meer gebeurt en dat er voor gezinnen een passende crisisopvang gerealiseerd wordt?
4. Erkent het college dat er mogelijk te weinig passende opvang is voor gezinnen met kinderen?
5. Hebben de gemeenten specifiek beleid (in samenspraak met partners) voor dakloze gezinnen met kinderen? Dit met betrekking tot de crisisopvang, doorstroom en preventieve woonbegeleiding/nazorg

Daklozenprofielen

1. Heeft het college kennisgenomen van het rapport daklozen profielen in de vier grote steden?
2. Heeft het college voldoende zicht op de profielen van Hilversumse/Gooise daklozen?
 - a. Kan het college de raad hierover informeren?
 - b. Hoeveel dak- en thuislozen zijn er op dit moment in de regio?
3. Sluit de dienstverlening aan dak- en thuislozen aan op die profielen?
4. Uit onderzoek van het ministerie blijkt dat bij ca 29% van de dak-en thuislozen het vermoeden van een licht verstandelijke beperking bestaat. Kan dit in Hilversum e.o. ook het geval zijn?
 - a. Is het college bereid dit nader te onderzoeken en zo nodig de dienstverlening aan te passen?

Landelijke toegankelijkheid van de opvang

Uit onderzoek van het Trimbos instituut blijkt dat de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijk opvang in de huidige praktijk niet voor alle rechthebbende dakloze aanvragers gewaarborgd is. Ook over de Hilversumse opvang horen wij dat er mensen geweigerd worden en dat de regiobinding strikt wordt gehandhaafd. Dit is in strijd met de wettelijke eisen.

1. Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van te weinig capaciteit?
2. Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van regiobinding?
3. Welke richtlijnen hanteren de instellingen met betrekking tot de regiobinding?

4. Is er een adequaat registratie systeem om te registreren hoeveel mensen waarom afgewezen worden?
5. Weet het college hoeveel mensen er afgewezen zijn in 2012 en 2013?
6. Kan de raad een overzicht krijgen van het aantal geweigerde daklozen/gezinnen?
7. Kan het college de afwijzingsvoorschriften/protocol overleggen op basis waarvan de instellingen mensen weigeren?

8. Zijn de gemeenten in samenspraak met de instellingen bereid om de afspraken te evalueren en zo nodig aan te passen?
9. Op welke wijze kunnen de instellingen aantonen dat zij voldaan hebben aan de warme overdrachtplicht als zij iemand niet opnemen?
10. Wordt geregistreerd waar de afgewezen personen wel heen gaan?
11. Gaan de gemeenten de gemaakte afspraken in de handreiking landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang opnemen in een convenant? (Zie aanbeveling kamerbrief pagina 6 2^e alinea.)

Niet rechthebbenden

1. Hoeveel mensen die geen recht hebben op opvang zijn er naar schatting in onze regio?
2. Wat voor mensen zijn dit?
3. Welke maatregelen neemt het college om deze mensen wel op te vangen dan wel te begeleiden?

Claimwoningen

Als mensen opgevangen worden in de crisisopvang moeten ze na enige tijd ergens heen.

Dit kan zijn naar een zelfstandige of (deels) begeleide woonomgeving. Maar dan moeten die plekken er wel zijn! De claimwoningen die instellingen hadden zijn begin 2013 terug genomen omdat deze onvoldoende gebruikt zouden worden. Uitwisselen van claimwoningen werd volgens onze informatie door de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie niet toegestaan.

1. Klopt het dat de claimwoningen aan instellingen zijn toegewezen en niet uitwisselbaar zijn?
2. Klopt het dat de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie de instellingen verboden heeft claimwoningen uit te ruilen?
3. Er zijn instellingen die aangeven dat ze meer claimwoningen nodig hebben (bijvoorbeeld de Vluchtheuvel) Is het college bereid om meer claimwoningen ter beschikking te stellen aan instellingen?

25 dagen regeling

In onze regio wordt voor de nachtopvang gebruik gemaakt van een 25 dagen regeling. Dak-en thuislozen mogen 25 dagen per maand in overnachten en moeten de rest van de maand iets anders regelen. Gezien het feit dat er in de regio maar één nachtopvang is en regiobinding, betekent dit dat we mensen dus bewust dwingen om elders te slapen. Bijvoorbeeld op straat.

1. Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van de 25 dagen regeling?
2. Vind de gemeenten dit de wenselijke en menselijke situatie?
3. Hebben de gemeenten getoetst of deze maatregel juridisch mag? Zo ja kunnen wij hierover informatie krijgen?

4. Er zijn mensen die geschorst zijn, zij mogen geen gebruik maken van de opvang.
 - a. Weten de gemeenten hoeveel mensen dit zijn?
 - b. Weten de gemeenten welke regels er gehanteerd worden voor het schorsen van mensen?
 - c. Als mensen geschorst zijn moet de instelling dan nog wel zorgen voor een warme overdracht? Hoe wordt dit gerealiseerd? Zijn er mensen met een levenslange schorsing? Weet de instelling/gemeente waar deze mensen dan verblijven?

Vrouwenopvang

Sinds de Gooise vrouwenopvang opgeheven is, is er beperkt vrouwenopvang geregeld. Dit wordt nu gedaan door de Blijf Groep.

1. Kan de wethouder de raad informeren over de dienstverlening die de gemeenten inkopen bij de Blijf Groep?
 - a. Welke dienstverlening wordt ingekocht?
 - b. Is dit afdoende om te voldoen aan wettelijke eisen?
 - c. Er is een aanzienlijk (geoormerkt) bedrag gemoeid met de vrouwenopvang. Zowel de Blijf Groep als de Vluchtheuvel vangen vrouwen op. Worden de gelden voor de vrouwenopvang verdeeld over beide instellingen?
2. Wij horen dat in de Vluchtheuvel medewerkers op avonden alleen staan. Gezien de doelgroep en de werkzaamheden die zij moeten doen vragen wij ons af of dit een wenselijk situatie is.
 - a. Erkend de wethouder dat in je eentje op een groep van 16 complexe zorgvragers staan wellicht onverantwoord is en ten koste van de dienstverlening aan zorgvragers gaat?
 - b. Is de wethouder bereid om hierover met de instelling in gesprek te gaan en de raad te laten weten wat de uitkomsten van dit gesprek zijn? Zo ja, wanneer denkt de wethouder dit te doen?

Wellicht is het een goed idee om de voortgang van ons nieuwe beleid maatschappelijke opvang en mogelijke overwegingen om daar iets in aan te passen in een informatiebijeenkomst nader toe te lichten. Want in het beleidsplan staan namelijk een aantal deadlines in oktober/november 2013 en per 1 januari 2014 en wij zijn benieuwd hoe het er mee staat.

Het lijkt ons goed om die bijeenkomst in oktober te plannen als de antwoorden op deze artikel 41 vragen binnen zijn. Bij die bijeenkomst zijn dan uit te nodigen: wethouders en raadsleden van Hilversum en de regio, vertegenwoordigers van de RIBW (crisis en maatschappelijke opvang), een vertegenwoordiging van de Blijf groep inzake de stand van zaken rondom de vrouwenopvang. En de gemeentelijk en gewestelijk verantwoordelijk ambtenaren.

Met vriendelijke groet
Fractie SP Hilversum
Bianca Verweij
Joep Meddens
Peter van de Weerd
Pierre van Rooden

Antwoorden van het college van burgemeester en wethouders d.d. 1 oktober 2013.

De gemeenteraad heeft begin dit jaar het Beleidsplan maatschappelijke zorg Gooi en Vechtstreek 2013 t/m 2015 (hierna: beleidsplan MZ) vastgesteld waarin het beleid met doelstellingen is geformuleerd met betrekking tot de maatschappelijke zorg. De verschillende aandachtspunten in de door de SP-fractie aangehaalde thema's zijn als verbeteracties opgenomen in het beleidsplan. Samen met de partijen in het veld wordt hier aan gewerkt.

Algemeen

- 1. Heeft het college (en andere regiogemeenten) kennis genomen van de monitor stedelijk kompas 2012, het onderzoek naar regiobinding en de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang en de bijbehorende kamerbrief van 2 september 2013 (kenmerk 107029-DMO)?**

Deze rapportages zijn recent verschenen. Wij zijn nog niet in de gelegenheid geweest deze te beoordelen. Na bestudering gaan wij bekijken of de bevindingen meegenomen worden in de uitvoering van het beleidsplan MZ.

- 2. Wordt over deze rapporten met andere regiogemeenten gesproken?**

- a. Wat is de gezamenlijke mening van de regio gemeenten?**
- b. Zien de regiogemeenten naar aanleiding van het rapport aanleiding om iets te veranderen?**

Gemeente Hilversum stemt, als centrumgemeente, regelmatig met de regiogemeenten af op het terrein van Maatschappelijke Zorg. Ook deze rapporten zullen in onze gesprekscyclus worden betrokken.

- 3. Beschikt de gemeente over de uitkomsten van de mystery guest bezoeken aan opvang plaatsen in Hilversum?**

- a. Zo ja wat zijn de bevindingen en kunnen wij die ontvangen?**

Gemeente Hilversum heeft de uitkomsten van het mystery guest onderzoek opgevraagd. Het is nog niet duidelijk of en wanneer wij deze ontvangen.

Zwerfjongeren

- 1. Tot welke leeftijd wordt gesproken van een zwerfjongere?**

23 jaar

- 2. Kan het college aangeven hoeveel zwerfjongeren er op dit moment zijn?**

Een ruwe schatting is, dat er ongeveer 25 tot 30 zwerfjongeren in de regio verblijven.

Zwerfjongeren maken nauwelijks gebruik van opvangmogelijkheden in de regio en veroorzaken ook nauwelijks overlast waardoor zij minder zichtbaar zijn voor de hulpverlening.

- 3. Als de jongeren er zijn zitten die dan allemaal in een ondersteuningstraject?**

Voor de jongeren die open staan voor hulpverlening zijn voldoende mogelijkheden.

- 4. Maken de gemeenten gebruik van het ondersteuningsprogramma van het ministerie?**

- a. Zo nee, waarom niet?**

Vijf jaar geleden heeft de Vluchtheuvel deelgenomen aan het project Kamers met Kansen (zie: www.kamersmetkansen.nl). Dit is project waarin jongeren van 18 tot 25 jaar ondersteund kunnen worden in het zoeken naar werk of een opleiding en bij het wonen.

De subsidie hiervoor is stopgezet.

Op dit moment wordt geen gebruik gemaakt van het ondersteuningsprogramma. Voorkeur is gegeven aan het uitvoeren van de speerpunten in het beleidsplan MZ.5.

Met betrekking tot de inkomenspositie van zwerfjongeren. Hebben de gemeenten beleid met betrekking tot het maken van uitzonderingen voor eventuele eigen bijdragen?

- a. Zo nee, waarom niet?**

Zwerfjongeren kunnen gebruik maken van dezelfde voorzieningen als iedere inwoner van Hilversum met een bijstandsinkomen. Specifiek gaat het hierbij om deelname aan de collectiviteitverzekering van Agis. Aanvullend kan € 11,30 per maand als tegemoetkoming in de kosten voor de verzekeringspremie worden vergoed. Ook zijn er mogelijkheden voor bijzondere bijstand voor specifieke zorgkosten indien hiervoor een indicatie bestaat. Dit wordt individueel beoordeeld.

Gezinnen in de opvang

De meeste gemeenten signaleren dat het aantal gezinnen met kinderen in de opvang toeneemt. De federatie opvang signaleert dat er (nog) onvoldoende voorzieningen zijn gerealiseerd om gezinnen op te vangen. Dit lijkt in Hilversum e.o. ook het geval te zijn. De informatie van de SP is dat er ook bij ons gezinnen geweigerd worden.

1. **Erkent het college dat er meer gezinnen dakloos worden?**
Landelijk is de laatste jaren een toename zichtbaar van gezinnen die dakloos worden. De crisis speelt hierin een belangrijke rol. Ook signaleren de opvangorganisaties dat zij vaker ondersteuningsvragen krijgen van gezinnen uit de 'middenklasse'.
2. **Erkent het college dat er gezinnen aan de deur van de opvang geweigerd worden?**
 - a. **Om hoeveel gezinnen gaat dit?**
Voor gezinnen uit de Gooi- en Vechtstreek wordt altijd een oplossing gevonden als zij open staan voor hulpverlening. Gezinnen buiten de regio worden over het algemeen niet opgevangen omdat de kansen op succesvolle ondersteuning minder groot zijn. Zeker voor gezinnen geldt, dat duurzame huisvesting een grotere kans van slagen heeft als dit in de eigen omgeving gebeurt (kans op een huurwoning, school van kinderen, sociale netwerken, enz.). Voor aanvragen van gezinnen buiten de regio wordt in een landelijk computersysteem gekeken naar beschikbare plekken.
Vanuit het hele land worden aanvragen gedaan voor verblijf in de crisisopvang. Iedereen die zich meldt bij de crisisopvang wordt geregistreerd. In verband met vakantie kunnen wij de gegevens pas na 1 oktober opvragen bij de Vluchtheuvel. Indien gewenst kunnen wij deze nasturen.
3. **Welke maatregelen gaat het college nemen om te zorgen dat weigeren aan de deur niet meer gebeurd en dat er voor gezinnen een passende crisisopvang gerealiseerd wordt?**
Wij zijn vooralsnog niet voornemens maatregelen te nemen. Zodra omstandigheden wijzigen kan dat leiden tot beleidsverandering.
4. **Erkent het college dat er mogelijk te weinig passende opvang is voor gezinnen met kinderen?**
Landelijk lijkt er inderdaad te weinig opvang te zijn. Op regionale schaal lukt het steeds om gezinnen die openstaan voor hulpverlening onderdak te bieden. De crisisopvang van het RIBW heeft 16 plekken ter beschikking dit altijd vol zijn of snel opgevuld worden wanneer er een plek vrijkomt. Zoals in het beleidsplan MZ al is geconstateerd lijkt de capaciteit van de verschillende opvangvoorzieningen op dit moment toereikend. (pagina 17).
5. **Hebben de gemeenten specifiek beleid (in samenspraak met partners) voor dakloze gezinnen met kinderen? Dit met betrekking tot de crisisopvang, doorstroom en preventieve woonbegeleiding/nazorg.**
In het beleidsplan Maatschappelijke Zorg zijn de doelstellingen geformuleerd voor alle profielen daklozen, ook voor (dreigende) dakloze gezinnen. Onze partners voor de maatschappelijke opvang proberen zoveel mogelijk oplossingen af te stemmen op de specifieke situatie van belanghebbenden.

Daklozenprofielen

1. **Heeft het college kennisgenomen van het rapport daklozen profielen in de vier grote steden?**
Deze rapportages zijn recent verschenen en worden bestudeerd.
2. **Heeft het college voldoende zicht op de profielen van Hilversumse/Gooise daklozen?**
 1. **Kan het college de raad hierover informeren?**
 2. **Hoeveel dak- en thuislozen zijn er op dit moment in de regio?**
De groep daklozen is behoorlijk dynamisch. Door detentie, (vrijwillige en gedwongen) opnames en plotseling verhuizen neemt het aantal daklozen af en toe. Ook verschijnen er nieuwe personen bij de opvang. Gelukkig zijn er ook regelmatige positieve verhalen en vinden daklozen huisvesting. Een voorbeeld hiervan is het project Keerpunt waar in 12 maanden tijd zeven daklozen gehuisvest zijn.
Momenteel verblijven ongeveer 20 tot 25 daklozen in de regio. Zeven daarvan behoren tot de groep waarvan zorgaanbieders inschatten dat zij niet openstaan voor hulpverlening. Van vijf daklozen verwachten de zorgaanbieders dat zij mee gaan werken aan het project Keerpunt. Daarnaast zijn er nog ca 10 daklozen met minder ernstige problemen.

De groep daklozen in de regio is bekend bij de verschillende hulpverleningsinstanties (Cocon, GGZCentraal) en de profielen zijn bekend. Voor zover wij nu kunnen inschatten zijn de kenmerken zoals genoemd in de Cohortstudie ook voor de daklozen (vooral voor de zeven die niet open staan voor hulpverlening) in de regio van toepassing.

3. **Sluit de dienstverlening aan dak- en thuislozen aan op die profielen?**
Voor de zeven daklozen die niet openstaan voor hulpverlening ontwikkelt gemeente Hilversum momenteel samen met de zorgaanbieders een harde en humane aanpak. Voor de overige daklozen geldt dat de dienstverlening aansluit op hun behoeften. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het succes van het project `Keerpunt`. Instellingen leveren zoveel mogelijk maatwerkoplossingen.
4. **Uit onderzoek van het ministerie blijkt dat bij ca 29% van de dak-en thuislozen het vermoeden van een licht verstandelijke beperking bestaat. Kan dit in Hilversum e.o. ook het geval zijn?**
 - a. **Is het college bereid dit nader te onderzoeken en zo nodig de dienstverlening aan te passen?**
De hulpverlening richt zich met name op de forse psychiatrische en verslavingsproblemen van deze groep. De professionals van het ACT-team hebben het vermoeden, dat meerdere personen licht verstandelijke beperkt (LVB) zijn. Onderzoek hiernaar wordt bemoeilijkt door de psychiatrische problematiek en verslavingsproblematiek. Daarnaast is de doelgroep nauwelijks bereid is zich te laten onderzoeken. Daar waar LVB problematiek wordt geconstateerd, wordt de hulpverlening hierop zoveel mogelijk afgestemd.

Landelijke toegankelijkheid van de opvang

Uit onderzoek van het Trimbos instituut blijkt dat de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijk opvang in de huidige praktijk niet voor alle rechthebbende dakloze aanvragers gewaarborgd is. Ook over de Hilversumse opvang horen wij dat er mensen geweigerd worden en dat de regiobinding strikt wordt gehandhaafd. Dit is in strijd met de wettelijke eisen.

1. **Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van te weinig capaciteit?**
Ja, dat gebeurt.
2. **Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van regiobinding?**
Uitgangspunt is de landelijke toelating tot crisisopvang. De crisisopvang richt zich op trajecten met succesvolle hulpverlening. Een stevige binding met de regio is normaal gesproken een van de voorwaarden voor een duurzame oplossing.
In het beleidsplan MZ staat hierover het volgende vermeld: ` In 2010 hebben de gemeenten in Gooi en Vechtstreek besloten om in de maatschappelijke opvang (met uitzondering van de vrouwenopvang) te gaan werken met het uitgangspunt van regiobinding.`
Om de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang te garanderen, is tussen de centrumgemeenten afgesproken dat iedereen uit de doelgroep zich in elke gemeente kan aanmelden voor maatschappelijke opvang. De centrumgemeente van aanmelding verzorgt indien nodig de eerste opvang en bepaalt vervolgens na overleg met de persoon in welke plaats een individueel traject het meest kansrijk is. Deze gemeente verzorgt de verdere maatschappelijke opvang.`(pagina 13).
3. **Welke richtlijnen hanteren de instellingen met betrekking tot de regiobinding?**
Instellingen beoordelen per geval of het traject na de crisisopvang in de regio succesvol vormgegeven kan worden. Het vinden van een woning en ondersteuning van een sociaal netwerk zijn ondermeer criteria waarnaar gekeken wordt. Re-integratie na de crisissituatie is daarom beter en sneller in de regio waar mensen vandaan komen.
4. **Is er een adequaat registratie systeem om te registreren hoeveel mensen waarom afgewezen worden?**
Instellingen voor opvang registreren alle aanmeldingen en weten welke mensen worden opgevangen. Er wordt niet bijgehouden waarom mensen worden afgewezen voor opvang in de regio. Deze registratie zou de werkdruk verhogen en in de praktijk weinig informatie opleveren. Dit biedt de crisisopvang de mogelijkheid de focus te leggen op succesvolle hulpverlening.

5. **Weet het college hoeveel mensen er afgewezen zijn in 2012 en 2013?**
 In het beleidsplan MZ zijn overzichten opgenomen van het aantal personen naar opvangsoort, de instroom en de uitstroom (zie pagina's 14 e.v.). In het kader van het beleidsplan zijn analyses gemaakt en door uw raad verbeteringen vastgesteld waaraan wij op dit moment werken. Wij kunnen bij de instellingen het aantal aangemelde personen opvragen en vervolgens het aantal afgewezen personen filteren.
 Omdat de redenen van afwijzing alsmede de doorwijzing naar andere regio's niet wordt geregistreerd kunnen de cijfers over het aantal afgewezen daklozen/gezinnen in deze regio een vertekend beeld opleveren. Immers wanneer mensen niet in de regio worden opgevangen betekent dit niet, dat zij geen adequate hulpverlening elders hebben ontvangen of op een andere manier zijn opgevangen, bijvoorbeeld binnen het eigen netwerk.
6. **Kan de raad een overzicht krijgen van het aantal geweigerde daklozen/gezinnen?**
 Zie antwoord op vraag 5.
7. **Kan het college de afwijzingsvoorschriften/protocol overleggen op basis waarvan de instellingen mensen weigeren?**
 Het is niet gebruikelijk om deze openbaar te maken. Protocollen maken onderdeel uit van de HKZ certificering van de instellingen en maakt onderdeel uit van de bedrijfsvoering van instellingen. Wij kunnen u deze vertrouwelijk ter inzage aanbieden.
8. **Zijn de gemeenten in samenspraak met de instellingen bereid om de afspraken te evalueren en zo nodig aan te passen?**
 Wij staan er altijd open voor om op basis van nieuwe ontwikkelingen met onze partners nieuw beleid te ontwikkelen. Samen met de instellingen geven wij uitvoering aan het beleidsplan MZ waarin concrete (kwaliteits)verbeteringen door uw raad zijn vastgesteld.
9. **Op welke wijze kunnen de instellingen aantonen dat zij voldaan hebben aan de warme overdrachtsplicht als zij iemand niet opnemen?**
 Instellingen zijn HKZ gecertificeerd, specifiek voor Maatschappelijke Opvang. Werkwijzen zijn geprotocolleerd. Samen met de instellingen wordt gewerkt aan het verbeteren van processen in het kader van het beleidsplan MZ.
10. **Wordt geregistreerd waar de afgewezen personen wel heen gaan?**
 Dit wordt niet geregistreerd.
11. **Gaan de gemeenten de gemaakte afspraken in de handreiking landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang opnemen in een convenant? (Zie aanbeveling kamerbrief pagina 6 2^e alinea.)**
 Wij hebben de rapportage recent ontvangen en oriënteren ons op de acties die daar uit voort komen. Na bestudering gaan wij bekijken of de bevindingen meegenomen moeten worden in de uitvoering van het beleidsplan MZ.

Niet rechthebbenden

1. **Hoeveel mensen die geen recht hebben op opvang zijn er naar schatting in onze regio?**
 Wij hebben geen zicht op de omvang van deze groep. Bekend is, dat in ieder geval 1 persoon geen recht heeft op opvang omdat hij illegaal in Nederland verblijft. Deze persoon krijgt wel de nodige zorg en onderdak als het echt moet (b.v. bij extreme weersomstandigheden). Daarnaast is bekend dat in de regio 4 personen verblijven die geen regiobinding hebben. Deze melden zich echter niet bij de opvang.
2. **Wat voor mensen zijn dit?**
 Zie vraag 1.
3. **Welke maatregelen neemt het college om deze mensen wel op te vangen dan wel te begeleiden?**
 Vooralsnog nemen we geen maatregelen om hier beleid op te vormen. Op humane gronden kan indien nodig beperkt praktische ondersteuning aangeboden worden. In het beleidsplan MZ heeft de raad kaders vastgesteld waarbinnen de maatschappelijke opvang gerealiseerd en ontwikkeld moet worden. Hierin is niet specifiek aandacht besteed aan de opvang van niet rechthebbenden.

Claimwoningen

Als mensen opgevangen worden in de crisisopvang moeten ze na enige tijd ergens heen.

Dit kan zijn naar een zelfstandige of (deels) begeleide woonomgeving. Maar dan moeten die plekken er wel zijn! De claimwoningen die instellingen hadden zijn begin 2013 terug genomen omdat deze onvoldoende gebruikt zouden worden. Uitwisselen van claimwoningen werd volgens onze informatie door de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie niet toegestaan.

1. **Klopt het dat de claimwoningen aan instellingen zijn toegewezen en niet uitwisselbaar zijn?**

Ja, dat klopt. Claims worden uitgegeven per instelling per jaar.

2. **Klopt het dat de gemeentelijke woonruimte urgentiecommissie de instellingen verboden heeft claimwoningen uit te ruilen?**

In de regionale huisvestingsverordening is vastgelegd dat de urgentieregeling wordt uitgevoerd door de regionale urgentiecommissie (daarin ondersteund door het regionale urgentiebureau).

De claimregeling voorziet niet in uitwisseling (zie antwoord op vorige vraag).

Maatschappelijke instellingen hebben voor zover bekend bij het urgentiebureau nooit om onderlinge uitwisseling van claims gevraagd. Een voorstel tot gezamenlijke toekenning van 4 extra claims, onderling te verdelen, is door de instellingen afgewezen.

3. **Er zijn instellingen die aangeven dat ze meer claimwoningen nodig hebben (bijvoorbeeld de Vluchtheuvel) Is het college bereid om meer claimwoningen ter beschikking te stellen aan instellingen?**

Uit het onderzoek naar doorstroming uit de maatschappelijke opvang, zoals gedaan in het kader van de evaluatie woonruimteverdeling (n.a.v. een motie van de SP bij vaststelling van de huisvestingsverordening 2011) en behandeld in de Commissie Ruimte van 28 augustus j.l. blijkt dat:

1. Er sprake is van onderbenutting door maatschappelijke instellingen van reguliere mogelijkheden voor hun cliënten om uit te stromen. Van alle mensen in de maatschappelijk opvang in 2012 stond slechts 10% ingeschreven in WoningNet. De rest maakte dus geen gebruik van de mogelijkheid een sociale huurwoning te verkrijgen via wachttijd, urgentie of spoedzoekregeling;
2. Er sprake is van onderbenutting van het inzetten van claims door alle maatschappelijke instellingen met uitzondering van het RIBW
3. Er geen zicht is op de vraag of claims efficiënt worden ingezet - in relatie tot het gestelde onder 1.
4. Er geen animo is onder instellingen gebruik te maken van elkaars claim, m.u.v. de afspraak over inzet van claims t.b.v. het project Keerpunt.

In het beleidsplan MZ is als speerpunt het `doorstroom verbeteren` geformuleerd. Eenmaal ingestroomd moeten mensen snel de passende begeleiding en ondersteuning krijgen om snel weer uit te stromen. Dit begint met het oplossen van het woonprobleem en het realiseren van woon- en begeleidingsvormen die een logische vervolgstap zijn op de maatschappelijke opvang. Samen met de betrokken partijen zijn wij bezig dit speerpunt uit te werken tot een sluitende aanpak onder andere voor het verkrijgen van adequate huisvesting.

25 dagen regeling

In onze regio wordt voor de nachtopvang gebruik gemaakt van een 25 dagen regeling. Dak-en thuislozen mogen 25 dagen per maand in overnachten en moeten de rest van de maand iets anders regelen. Gezien het feit dat er in de regio maar één nachtopvang is en regiobinding, betekent dit dat we mensen dus bewust dwingen om elders te slapen. Bijvoorbeeld op straat.

1. **Erkent het college dat er ook bij onze crisisopvang mensen worden geweigerd op basis van de 25 dagen regeling?**

Ja, dat gebeurt. Dit betreft mensen die niet mee willen werken aan een duurzame oplossing en de opvang zien als een goedkope vorm van onderdak. Wanneer mensen wel mee willen werken kan worden afgeweken van de 25 dagen regeling wanneer dit nodig is bijvoorbeeld ter overbrugging naar een woning.

2. **Vinden de gemeenten dit de wenselijke en menselijke situatie?**

Het is niet gewenst om passanten een vaste plek te geven binnen de opvang. Dat zou iedere prikkel wegnemen om de eigen situatie te verbeteren. Tegelijkertijd zou de opvang vastlopen omdat een vaste groep bewoners ontstaat en er geen flexibiliteit meer is om nieuwe passanten op te vangen.

3. **Hebben de gemeenten getoetst of deze maatregel juridisch mag? Zo ja kunnen wij hierover informatie krijgen?**

De Wmo geeft geen richtlijnen of voorwaarden waaruit zou kunnen blijken, dat het stellen van een maximale tijdsduur door instellingen die door de centrumgemeenten worden gefinancierd in strijd is met de wet.

4. **Er zijn mensen die geschorst zijn, zij mogen geen gebruik maken van de opvang.**

a. **Weten de gemeenten hoeveel mensen dit zijn?**

Er zijn momenteel 17 personen geschorst in de Cocon.

b. **Weten de gemeenten welke regels er gehanteerd worden voor het schorsen van mensen?**

Ja, wij zijn op de hoogte van de schorsingsregels. Deze zijn geprotocolleerd. De schorsingsregels hebben betrekking op gedrag zoals het houden aan de huisregels en overlast in de buurt van de opvang. Per incident wordt de ernst en de duur van de schorsing bepaald door de instelling.

c. **Als mensen geschorst zijn moet de instelling dan nog wel zorgen voor een warme overdracht? Hoe wordt dit gerealiseerd? Zijn er mensen met een levenslange schorsing? Weet de instelling/gemeente waar deze mensen dan verblijven?**

Er bestaat intensief contact tussen de Cocon en de verschillende zorgaanbieders over de geschorsten. Voor één persoon geldt dat hij langdurig geschorst is.

Vrouwenopvang

Sinds de Gooise vrouwenopvang opgeheven is, is er beperkt vrouwenopvang geregeld. Dit wordt nu gedaan door de Blijf Groep.

1. **Kan de wethouder de raad informeren over de dienstverlening die de gemeenten inkopen bij de Blijf Groep?**

a. **Welke dienstverlening wordt ingekocht?**

Het betreft een subsidierelatie. De vrouwenopvang is gebaseerd op de Oranje Huis aanpak en richt zich op noodopvang, crisisopvang, begeleiding wonen en ambulante ondersteuning. Hierbij heeft de Blijf Groep aangegeven in 2013 één noodbed, twee crisisplaatsen en zes plaatsen begeleid wonen te realiseren. Beschikbaarheid wordt samen met andere regio's ingekocht zodat vrouwen, indien om veiligheidsredenen noodzakelijk, ook in andere regio's kunnen worden ondergebracht. De verwachting is dat er minder plekken begeleid wonen worden gerealiseerd en tegelijkertijd extra ambulant aanbod wordt ontwikkeld.

Vrouwenopvang is één van de speerpunten in het beleidsplan MZ.

b. **Is dit afdoende om te voldoen aan wettelijke eisen?**

Ja, dat is voldoende.

c. **Er is een aanzienlijk (geoormerkt) bedrag gemoeid met de vrouwenopvang. Zowel de Blijf Groep als de Vluchtheuvel vangen vrouwen op. Worden de gelden voor de vrouwenopvang verdeeld over beide instellingen?**

De decentralisatie-uitkering die gemeente Hilversum ontvangt wordt ingezet om het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld en het aanbod van de Blijf Groep te financieren.

2. **Wij horen dat in de Vluchtheuvel medewerkers op avonden alleen staan. Gezien de doelgroep en de werkzaamheden die zij moeten doen vragen wij ons af of dit en wenselijk situatie is.**

a. **Erkend de wethouder dat in je eentje op een groep van 16 complexe zorgvragers staan wellicht onverantwoord is en ten koste van de dienstverlening aan zorgvragers gaat?**

Recent heeft RIBW Gooi en Vechtstreek aangegeven dat er vanwege de eerdere bezuiniging structureel minder diensten gedraaid kunnen worden. Het college zal binnenkort een formeel besluit nemen over de uitbreiding van de subsidie.

b. **Is de wethouder bereid om hierover met de instelling in gesprek te gaan en de raad te laten weten wat de uitkomsten van dit gesprek zijn? Zo ja, wanneer denkt de wethouder dit te doen?**

Dit is reeds gebeurd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders voornoemd

De secretaris

de burgemeester

I.C. de Vries

P.I. Broertjes